

реално остварили право на свој град, и то право на његов центар, тј. његово историјско језгро. Карневали, спектакли, свечаности, игре, смијех и бука, као реторика колективне ироније учинили су Београд шетајућим амбијенталним театром. Рехабилитована је улица као заједничко мјесто, мјесто размјене, и доживљена је као у градовима 17-тог вијека. Грађански етос и урбани хумор дали су специфичност студентском протесту и за разлику од ранијих демонстрација допринијели успјеху у остваривању захтјева.

Иако је побједа извојевана, аутор сматра да нема мјеста тријумфализму јер је борба за демократизацију нашег друштва

дуготрајан и тежобан процес. Многе појаве и процеси изложени у књизи посматрају се *in vivo* што књизи даје посебан квалитет. Огледи који су и раније објављивани у књигама и часописима претрпјели су извјесне измјене да би се повећала њихова тематска повезаност, како је и сам аутор нагласио у предговору.

На крају придржавајући се принципа научне објективности Вујовић каже: "превладала је жеља да се ова мала социолошка хроника на вријеме преда суду јавности".

Љиљана Вујадновић

Слободан Вуковић: Чему приватизација?, Београд : Институт за криминолошка и социолошка истраживања Београд и Социолошко друштво Србије 1997.

Проблем приватизације друштвене, односно државне својине у југословенском друштву један је од највише третираних проблема у савременој стручној литератури различитих дисциплинарних одређења. Трансформација државне, односно друштвене својине у највећем броју случајева посматрана је, искључиво, као економска појава. Међутим, с обзиром на карактер и сложеност овог "системског феномена" ништа мање није значајно проучавање неких других аспеката, а прије свега правног и социолошког. У књизи "Чему приватизација" аутор др Слободан Вуковић у истраживању циљева и домета власничке трансформације у Србији примјењује интердисциплинарни приступ, с нагласком на социолошке моменте односа приватизације и друштвене структуре.

У анализи "достигнућа" процеса приватизације у овој студији користе се резултати истраживања јавног мњења, подаци званичне статистике, резултати економске анализе стања југословенског друштва прије и после почетка процеса власничке трансформације, показатељи политиколошких анализа промјена у политичком животу постсоцијалистичких друштава, резултати социолошких истраживања друштвене структуре и анализа садржаја средстава јавног информисања. Поред података и резултата истраживања

које су обавили Центар за јавно мњење Института друштвених наука и Институт за политичке студије из Београда, аутор у овој студији користи и сопствено истраживање покушавајући да одговори на нека битна питања која се односе на суштину приватизације, њену нужност и спровођење у Србији.

Процес приватизације посматра се у једном ширем друштвеном оквиру, при чему се посебно наглашава улога међународне заједнице на ток власничке трансформације. Међународна изолација југословенске привреде од стране моћних и развијених земаља утицала је на пад производње и заустављање привредног развоја, што је у знатној мјери успорило процес приватизације. Таква активност међународне заједнице учврстила је владајућу елиту у Србији која се противи сваком осамоставаљивању привредне елите. Политичка елита као дио владајуће олигархије, на основу налаза презентованих у овој студији, колеба се између два идеолошка модела приватизације: неокомунистичког и либералног. Неокомунистички модел јој је близак због друштвеног карактера привреде коју је одувјек сматрала и користила као своју, а либерализација економских односа која се огледа у расту приватног сектора представља онај модел изградње друштвено-привредне структуре за који је ова друштвена група сигурна

да је наступајући. Међутим, према упоредним економским и социолошким показатељима владајућа политичка елита неће дозволити промјену модела својинских односа све док не буде "приватизовала" за себе знатан дио друштвене имовине, чиме својинска трансформација поприма нелегалан карактер.

Велики број економских, социолошких, нормативних и статистичких показатеља чини ову студију изузетно корисном и примјенивом у даљим проучавањима приватизације у југословенском друштву.

Срђан Вукадиновић

Драгољуб Ђорђевић: *Социологија forever*, Ниш : Ученичка задруга гимназије "Светозар Марковић" 1997, 312 стр.

У 1996. године изашла је из штампе књига др Драгољуба Б. Ђорђевића "Социологија forever" (практикум за ученике средњих школа и студенте нематичних факултета).

Др Драгољуб Б. Ђорђевић је редовни професор Машинског факултета у Нишу. Шеф је катедре за друштвене науке. Специјализовао је социологију религије на Московском државном универзитету "Ломоносов" (1986) и на Институту за друштвена истраживања Свеучилишта у Загребу (1988). Оснивач је и предсједник Југословенског удружења за научно истраживање религије. Члан је Редакционог одбора социолошке енциклопедије која се припрема у Институту за социолошка истраживања Филозофског факултета у Београду. Објавио је преко сто научних радова у домаћим и страним зборницима и часописима. Самостално и у коауторству, написао је и приредио петнаестак књига.

Избор текстова у овом практикуму је припремљен под благим утицајем Хараламбосове књиге и познатог зборника Ентони Гиденса »Human societies«. Аутор књиге био је ограничен наставним програмом, дозвољеним обимом, дужином чланака и намјеном. Наставни програм за средње школе је поштован у 70% случајева, а фаворизоване теме које су у складу са стилем живота младе генерације. Одстрањени су текстови о историји социологије, теоријским оријентацијама и методологији, јер се водило рачуна да се избор прави за средњошколце, евентуално студенте нематичних факултета, а не за студенте социологије и дипломиране социологе (мада и њима хрестоматија може бити од користи). У књизи су добили простора више домаћих и млађих социолога, што је за сваку похвалу.

Социологија не би била то што јесте да се међусобно не испомаже с осталим друштвеним наукама – отуда су у хрестоматију ушли и чланци социјалних и културних антрополога, етнолога и социјалних психолога.

Аутор је освјежио одјелке – неким кратким написом, цртицом или пјесмом а испод сваког поглавља дао је и предлог социолошке литературе, односно аутора за даље читање.

Ипак, кључни критеријум је био: одабрати квалитетне, интересантне и провокативне текстове за узраст старијих тинејџера (од 17 до 18 год.). Неки су текстови скраћивани, неким је Ђорђевић мијењао и дао за ученике прикладан наслов. Фусноте и напомене су свуда елиминисане у увјерењу да се тиме не нарушава њихов и пишчев интегритет.

Аутор је књигу структурисао у 16 поглавља. Сконцентрисао се на разматрање следећих питања:

И одјелак: "Срж социологије"

Социологија је иживјела богату и бурну историју – пуну узлета и падова, похвала и оспоравања. Савремена је социологија бременита сукобима теоријских правца. Сваки од социолошких смјерова у оквиру својих темељних претпоставки доприноси дубљем сазнању друштвеног тоталитета и без сваког од њих јесте крња истина о социјалној збиљи. Прву област донекле ће освијетлити: извод из "Социолошке имагинације" Рајта Милса, класичног дјела социолошког класика, много прештамповани есеј "Социолошко размишљање" Зигмунта Баумана, и дале-косежан програматски текст "Социологија: повлачење позива?" Питера Бергера, једног од водећих социолога данаш-